

misiji in pravijo, da jim hoče Jugoslavija uničiti v glasovalnem pasu A ves promet. Avstrijski član glasovalne komisije je izdal na prebivalstvo pasa A o klic, v katerem pravi med drugim sledeče: „Naši slovenski sodeželani morajo biti uverjeni, da bodo varovali avstrijska narodna mesta njihov jezik in narodnostne posebnosti. Avstrijska vlada ne bo preganjala nobenega prebivalca A pasa radi njegovega političnega prepričanja. Tudi oni, ki so glasovali 10. oktobra za Jugoslavijo, gledajo lahko brez strahu in z zaupanjem v svojo bodočnost kot enakopravni državljani svobodne in demokratične avstrijske ljudske vlade.“ Bomo videli, kako bo izpolnila Avstrija to svojo slovesno obljubo. Naša vlada bo v Parizu zahtevala, da pripadejo kraji na južnem bregu Drave, kjer je večina prebivalstva glasovala za Jugoslavijo, naši državi. Za tiste jugozahodne dele Koroške, ki pripadajo k nam že vsled mirovne pogodbe, se ustanovi okrajno sodišče v Guštajnu ter davkarija in ekspozičura slovenjgraškega okrajnega glavarstva s potrebnimi uradi. Občina Jezersko bo pridružena Kranju.

Dva grozna umora. Na Vrtičah pri Gornji Sv. Kungoli je posestnik Bračko umoril sestro svoje žene. Umorjena je bila v blagoslovljenemu stanu. Naša so jo vso razmesarjeno v nekem jarku blizu Bračke reke hiše. Sumi se, da se je umora udeležila tudi Bračkova žena, sestra umorjenke. Oba so izročili sodniji. — V Zetalah je 25 letna žena ubila z malim kije s svojega 70 letnega moža Kitaka, ker ji je baje grozil s sekuro. Poročena sta bila še le 9 mesecev. Morilko so zaprli.

Naši novi rekruti bodo vpoklicani na službovanje pri kadru: pehota v februarju prihodnjega leta, artiljeristi in konjeništvu pa v januarju prihodnjega leta.

Vzgleđ. Iz Pohorja se nam piše: Naši zaupniki so obljubili, da bodo vse moči napeli, da nam priporijo več glasov. Kjer so taki možje ne moremo propasti; čast jim! Zopet nov dokaz, da smo številnejši nego si mislijo samostojenci in njihovi krušni očetje laždemokrati. Ako bodo vsi naši pristaši tako nardušeni in vnati kakor naši odlični Pohorci, bomo praznovali na dan 28. novembra sijajno zmago krščansko slovensko misli.

Cerkvena tridnevnišnica v Breznu ob Dravi pod vodstvom šk. op. kapucinov iz Celja se bo v tujakih Marijini cerkvi obhajala v dneh 31. oktobra 1. in 2. novembra. Ker je domača fara maloštevilna, ste povabljeni tudi iz sosednjih far. Sv. opravilo s pridigo vse tri dni dopoldne od 8. do 10. ure, popoldne od 3. do 4. ure.

Komunisti niso dobili pri volitvah v državni zbor Avstrije niti 1 poslanca. Socialni demokrati pa mnogo manj nego prej, med 180 poslanci samo 66. Socialni demokrati so v Avstriji dva leti tako gospodarili, da jim je ljudstvo na dan volitve izreklo nezaupečno. Tako nezaupnico že vnaprej jim bo izreklo tudi slovensko ljudstvo 28. novembra!

Dunajčani za bivšega maršala Borociča. Po poročilu dunajskih listov bodo truplo rajnega maršala Svetozarja pl. Borociča prepeljali iz Celovca na Dunaj in tam z velikimi svečanstvi pokopali v častnem grobu pod arkadami na centralnem pokopališču.

Vzorne katoliške Dunajčanke. Iz uradnih podatkov je razvidno, da je ob zadnjih volitvah na Dunaju volilo: za krščanske socijale 93.269 moških in 141.329 ženskih volilcev; za rdečkarje je volilo 170.539 moških in 167.712 ženskih volilcev. Za krščansko socijale je torej volilo 50.000 žensk več nego moških, za socijalno demokrate je pa volilo 3000 žensk manj nego moških.

Gospodarstvo.

Bakrena galica za kmetijsko podružnico Maribor in okoliš bo menda že prihodnje dni došla v Maribor. A sila draga bo letos, stala bo pri podružnici 25 K 1 kg. Dobivati jo bodo mogli le udje, to so oni, ki so plačali udnino za leto 1921; a tudi udnina je letos višja; iznaša 20 K. Denar za bakreno galico se vplačuje v trgovini Krajšek in Penič, Vetrinjska ulica 9 in je treba naprej založiti popolno svoto. Tudi galica se bo izdajala v tej trgovini. Kdor hoče bakreno galico v trgovini Krajšek in Penič naročiti, to mora se najprej s potrditom izkazati, da je udnino za leto 1921 plačal, lahko pa tudi udnino kar v trgovini plača. Vsa naročila se imajo izvršiti do 15. novembra. Za tem dnem se naročila ne bodo več mogla sprejemati — Načelnništvo.

Na živinski sejmi v Mariboru se je priglasilo 26. oktobra 1929: 11 konjev, 3 bike, 75 volov, 21 krav in 3 tele. Cene 1 kg žive teže so bile nastopne: debeli voli 15—17 K, srednje debeli voli 15—16 K, plemenski voli 13—14 K, debele krave 12—15 K, debele telice 12—16 K, breje krave 16—18 K, mlečne krave 17—19 K, suhe krave 12—14, tele 15 K. Sejem: dobro obiskan, povpraševanje posebno po mlečnih kravah.

Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni bo tudi za prihodnje leto naročila modro galico za naše vinogradnike. Ker je naročila zadruga galico letos naravnost pri tovarni, se lahko upa, da bo cena najnižja. Vse vinogradnike, kateri hočejo naročiti galico pri podpisani zadrugi, pozivamo, da svoja naročila prijavijo najpozneje do 10. novembra 1929 v zadrugi pisarni ter plačajo za vsak kilogram znesek po 21.—K naprej. Vsak naročnik mora ob enem z naročilom tudi naznaniti občino v kateri se gorica nahaja ter površino ali mero vinograda. Denar in na-

ročila se lahko pošiljajo tudi po pošti. V tem slučaju naj vsak naročnik natančno navede svoj naslov in v pismu naznači vse zahtevane podatke. Kdor galice pravočasno ne bo naročil, je na to mogel dobiti ali pa bo moral zopet drago plačati. Naročila se lahko prijavijo in denar vplačuje v zadrugi pisarni v Gornji Radgoni ali pa pri podružnicah.

Poljedelske stroje raznih vrst, kot: vitle, mlatnice, žito čistilne mlne, sadne in grozdne mlne, stiskalnice, pluge, reporeznice itd. ima v zalogi v Hajnu, Maribor, Aleksandrova cesta 46. Več o tem v inseratnem delu lista.

Dopisi.

Kamnica. V nedeljo 31. oktobra po večernicah ponovi tujakinja Marijina družba igro „Lurska pastirica“. Vsi, ki ljubite pošteno zabavo, pridite!

Sv. Križ pri Mariboru. Volilno agitacijo je pri nas začel 17. oktobra samostojni Mermolja. Po masi se je slišalo pred cerkvijo nekaj glasov, neki neznan preroč je klical: Le za meno! — le noter. Dve tretjini ljudi je slo domov, nekaj radevednežev pa je hotel osebnost spoznati znamenitega govornika Mermolja. Njegova liberalna duhteca izvajanja so ugajala zlasti onim, ki so se v svoji samostojnosti izogibali za del časa cerkve in duhovnika. Splošen utis je bil ta, da njegov govor ni bil ne mrzel, ne vroč, pač pa suhoparno premlevanje nam že znanih reči. Uspeh vsega nastopa je bil ta, da je pristopilo k njegovi samostojni nekaj oseb, ki v naši občini nimajo volilne pravice. Golovo so si tudi izbrali zastopnika stranke za dan volitve, da jim ne bo treba postaviti k samostojni škrinjici slavnostnega moža. Ubogi Mermolja se nam je iz srca usmili, ker je nevarno zastrupljen: v želodec mu je namreč obležala Kmetiska zveza in njeni strupeni časopisi: „Domoljub“, „Slovenec“, „Sl. Gospodar“ in „Straža“. Da si olajša grozne bolečine, je prišel dihat naš sveži zrak — očitno mu je odleglo se le, ko je kupil od gostilničarke, kjer je imel shod, kakih 15—20 meterskih stotov jabolk, da se vsaj deloma oškoduje za svoj trud, ki ga je imel pri nas, ko se je vojskoval s klerikalnim zmajem.

Ribnica na Pohorju. Naša na novo ustanovljena odseka Orlov in Orlic begata kri naših rdečkarjev. Ko so ob ustanovitvi zagledali rdeče srajce, jim je kar sapo zaprlo. Menda so se prvi hip razveselili rdeče barve, misleč, da so prišli njihovi bratci. Na tisto veselje je že zdrknila marsikatera kupica slabega vina po njihovih kosmatih grlih. Ptačniku pa, ki je nekaj poznal samo Ptatschnigga in blaženi tajč, je zdrknila marsikatera kronica, papirnata seveda, v žep. A glej ga šmenta! Rdeče srajce so nas zapustile, socijalpatriote pa sta isti hip zapustila spomin in pamet. Gospodje sodrugi, odprite svoj spomin in poslušajte, da ne boste farbali množice! Ustanovitev je bila 15. avgusta, 18. so namreč fantje in dekleta že pridno delali. Samo vi, ki so vas rdeče srajce zmesale, ste jih s strahom in trepetom gledali 18. avgusta. Samo vi ste poslušali 18. pesni, ki jih mariborski gostje niti niso peli. Samo vi veste o nečednem obnašanju Orlov in Orlic, dočim vsi poštene ljudje, kateregakoli prepričanja lahko povejo, kako vzorno se se obnašali. Kdo je orožnike naročil, pa vprašajte le nje same. Oni bodo vam že povedali. Kaj ne, iz strahu pred vzbujajočo se mladino, ki noče vaših neumnosti in nesramnosti, se vam je zmešal spomin, vas je zapustila pamet. Zato vam je govoril vaš general Sima, ki se razume v tej stroki toliko kot pri oglju, kaka nevarnost preti Ribnici od klerikalcev, zato je vas prosil, da držite vkup ravno sedaj, sicer gre vse in tudi vaša namalana rdeča trdnjava luč. Kako se mora „vkup držati“, pa nam pričajo polomljeni stolci v vaši trdnjavi. Hudomušneži pravijo, da so si bili pri užesih in v lasih v ako tesnem objemu, da je moral general Sima priskočiti na pomoč s svojim „županskim“ stolcem; na kateri strani je bila zmaga, se ne ve; skoro gotovo bodo to složno delo nadaljevali prihodnjič. Županski stolci brez dveh nog pa čaka sedaj z drugimi invalidi na dohtarja. Rdeča kasa pa bo ga plačala. Ali ne, g. oštr? Pa se nekdo drugi sedaj kolne in se repenči, ker je moral pustiti pečenko na mizi. Hočeš, nočeš, naenkrat se je nahačal na prosiem, da bi si ohladil vročo glavo. Ali se še kaj jezite, sodrug Kolar? Heč pa je le! Da pa je taka sloga škodljiva čevljem, o tem nam pa naj pove hauptman Sima in njegova boljše polovica, ki se je lala za zdravje svojega možeka. Da se ne prehladi v teh hladnih večerih, moral je Sima s svojim čevljem takoj k dohtarju, kateremu je plačal delo in polumljeno iglo z besedami: „Bom že napravil, da bo za nas delavce pravi!“ Gospod Sima, sedaj nam pa se razložite trnjevo pot domov. Hvala Bogu, kaj ne, da graben ni globokejši, sicer bi si res križ nalomili ali pa, da ni vode, sicer bi bili šli gonit Grögelinovo elektriko. To pa sedaj že veste, kako skale „vkup držijo“, mnogo bolj, kot vi sodrugi. Največje zlo pa je to, da kmetje, ti grdi-oderuhi, kakor jih naziva vaša sranka, se sveč nimajo, da bi človek lahko bolj varno prišel iz jarka. Kako dolgo pa ste čepeli tam notri? Bil je res vlezaninav prizor, ha, ha! Skoda, da nas ni bilo več, ki bi vam ven pomagali. Ker imate pogosto tako nevarno pot, je občina dala popraviti brvi in mostove notri do vašega doma, da boste drugič lahko šli bolj v rožicah. Da pa boste vsi znali te zanimive dogodke, dajto to ponatisniti v „Ljudskem glasju“, ki vam bo iz srea hvaležen za edin resničen dopis, ker vsi drugi so lažnjivi, hudobni in zlobni. Drugič pa še več, da vas spomin ne zapusti. Fantje iz fare.

St. Janž na Drav. polju. Dne 17. oktobra je bil za našo župnijo vesel dan. Milostljivi g. stolni prost dr. M. Matek je blagoslovil prenovljeno cerkev. Določimo si želili tega dneva, zdaj so se nam izpolnile naše želje. Na novo je poslikal s freskami cerkev našega rojak g. akademični slikar Simon Fras, ki prebiva na zdaj v Slivnici. Izvršil je svoje nalogo nad vse pričačakovanje dobro, umetniško ter si s tem postavil trajni spomenik v svoji rojstni župniji. Dasi je moral med svetovno vojno sukati kot vojak morilno orožje, vendar je to delo pokazalo, da se z večjo spretnostjo zna sukati čopče. Ponosni smo na domačina umetnika, ki se mu za krasno delo najiskreneje zahvaljujemo. Določimo si želili, da bi se v cerkev postavila nova krasno izdelane sluge cerkve primerne stole, ki jih vsakdo hvali. Razen tega je dobila cerkev tudi nov lep tlak. Od vrha do tal, zunaj in znotraj prenovljena hiša božja je zdej čast in veselje poštivanih šentjanžčanov.

Sv. Jakob v Slov. gor. V nedeljo dne 17. oktobra je japonska nemškutarija praznovala svoj dan. Prišel je samostojni govornik. Pričujoči: v začetku 4 najzagrizenjši nemškutarji in 16 naših ljudi, pri koncu ravno tako, v sredi shoda 10 nemškutarjav-samostojnežev in kakih 40 naših. G. Drofenik je kričal, da bi ga slišali lahko tje v Jarenino tisti, ki ga zjutraj niso hoteli. Kar je povedal dobrega, nam je že vse znano, ker vemo, da to zahteva in je zahtevala vodna naša Kmetiska zveza, to so reči o draginji, o krivičnih davkih, o denarju, o izvozu. Zoper vse te nedostanke se je borila skozi celi čas Kmetiska zveza, in če ni mogla doseči toliko, kolikor smo mi želeli, so krivi samostojni in njihovi liberalni prijatelji, saj je g. Drofenik sam hodil poizno se poklanjat v Beograd največjemu liberalu in škodljivcu Slovencev ministru Pribeviču, zato je ostudna nesramnost, če si upa napadati Kmetisko zvezo. Kar pa je Drofenik povedal slabega, pa je zraslo na liberalnem polju, to je o duhovnikih, o naših krščanskih možeh; to mora storiti, ker mu je naročeno od liberalnih bogatinov, kateri mu plačujejo shode. Največja nesramnost pa je bilo klobasarjenje o g. Roškarju. Če bi ga Roškar slišal, bi ga gotovo zaradi zavijanja resnice vdesnil po lažnjavih ustih. Potem je nastopilo neko žensko, ki je govorilo proti ženski volilni pravici. Poslušalce je bilo sram, namesto te gosposke kmetice. V vseh državah je vpeljana ženska volilna pravica, le našim kmetiskim in viničarskim ženam nam je samostojni ne privošči; jezila se je tudi nad Marijinimi devicami, že mora imeti vzrok se nad devicami jeziti. Zadnji govornik, nek človek od Sv. Marijete ob Pesnici, pa je razlil žolč nad šmarjetskim župnikom. O šmarjetskem župniku vemo samo to, da ga vsi farani zelo visoko cenijo zavoljo njegovega delovanja v blagor fare; ta junak zato g. župnika doma ne upa napasti, je pa storil to drugje. Dasi si niso upali na glasovanje nobenih zahtev, povedali niso nobenega programa kako bodo delovali njihovi poslanca, če bi bil kdo tako bedast, da bi jih volil; glavna reč jim je bila šuntati kmete proti vsem drugim stanovom. Ker so se nekatere naše dekleta pošlele vsled nestanih izrazov in neumnosti, je hotela tista gosposka kmetica s šuntanjem pozročiti pretep, in če bi ne bilo naših razumnih ljudi, posebno g. Ketiša, bi tudi pri nas, kakor so drugje vajeni samostojni obhajali svoj shod z prepirom in pretepom. O g. Drofeniku mislimo, da se za stonj vadi za poslanca, ker bomo mi vsi volili Kmetisko zvezo, o kateri vemo, da je postavila za kandidata ljudi, največ iz kmetiskega in delavskega stanu, pa se je pri tem tudi ozirala na vse druge stanovne, ker imajo vsi pravico živeti pod tem božjim solncem. Ti po veliki večini kmetiski možje so že dosedaj in bodo v prihodnje zahtevali odločno pravice našega ljudstva, posebno pa samoupravo za Slovence v Ljubljani o kateri g. Drofenik ni upal ali ni vedel veliko povedati. Njegovi politični krušni očetje, g. bankirji so namreč proti samoupravi našega ljudstva, ker vejo, da bi se nam potem dobro godilo. Vsi ti možje Kmetiske zveze pa verujejo v neskončno pravičnega Boga, ne samo „v eno malo pravičnega“ kakor g. Drofenik.

Sela pri Ptuj. Pri nas se je vršil shod Samostojne 17. t. m. Govornika sta priručila točno ob uri, toda oh, poslušalca ni nobenega! Čakati je treba. Prišlo je g. Murko iz Pristave, ki so hodili na Dunaj Slovence ložit in g. Merkuš, ki je živino rekviriral in njs g. nadučitelj Sorec, pa nekaj drugih poštenih mož. Pričelo se je. Prav pridno se je obrekovalo dohovnike, kajti družega ne znajo povedati kakor vera in vera. Pa saj vera še dobro stoji. Seveda dobro stoji, naš učitelj zunaj pred cerkvijo in cigareto kadil, ko je v cerkvi pridiga. Dokler bo učitelj pri Samostojni, bomo mi pri Kmetiski zvezi.

Sv. Urban pri Ptuj. Potaplajoče se Samostojna se oprijemlje vsake bilke, da bi se vzdržala na površju. V zadnjem času celo človeka v osebi Simončiča Vincen. Ta leta od bajte do bajte in agitira za „kmete“ seveda. On sam je sicer kmetiskih staršev sin, a iz delamrznosti popravlja raje harmoniko. Eno vam kmeta! Koliko zasluži za agitacijo, nam ni znano, pač pa se je enemu naših obljubilo od nekega uradnika v Ptuj tisoč kron na mesec, če bi hotel agitirati. Vincek dobi najbrž več, ker je pustil celo priljubljeno harmoniko v kotu. Muzikant Vincek je „kmet“, a tisti, ki mu plačajo Judežev groš, so še „večji kmetje“. Proč z nesnago!

Sv. Lovrenc—Sv. Andraž—Sv. Bollenk v Slov. gor. — ali spomin na 17. oktober 1920. Samostojnež so povsod enaki; mnogo smo že čitali o njih, da skoraj nismo mogli verjeti; da so poročila naših listov resnična, o tem smo se prepričali na svoje oči na dan naših treh shodov dne 17. oktobra. Ljudi najnižje vrste, za katere drugače ne mara nihče, pijance, raz-